

Nederland is gevaarlijk voor de wolf

Bijna alle zwervende wolven in Nederland zijn gedood door de botsing met een auto. Kan de wolf wel een goede plek vinden in Nederland? Eén wolvin heeft het zwerven door Nederland overleefd. Zij heeft een plek gevonden op een militair oefenterrein in België veilig omgeven door hoge hekken. Een andere wolf lijkt het vol te houden op de Veluwe. Dat is ook het eerste gebied, waar je aan denkt als leefgebied voor de wolf. Uitgestrekt natuurterrein met volop “natuurlijk” voedsel en waar nodig zijn voorzieningen getroffen om wild en activiteiten van mensen te scheiden. Tot dit omdenken ben ik gekomen, na weken van intensief nadenken over de gevolgen van de huidige introductie van de wolf in Nederland. De wolf kan een bijdrage leveren aan het natuurlijk evenwicht. Als vleesetend roofdier kan hij populaties van herten, zwijnen, vossen in toom houden. Maar dan moet hij wel eerst op de juiste plek terecht komen.

De afgelopen weken waren er zwervende wolven op zoek naar een nieuw leefgebied in Nederland. Hongerend hebben ze zich vergrepen aan 40 schapen en lammeren. Je kunt dat vergelijken met mensen, die op reis zijn: even een broodje langs de snelweg. Je pakt wat er voor handen is. Om uiteindelijk als wolf dood te belanden in een wegberm. Niet erg diervriendelijk, niet voor de schapen, maar ook niet voor de wolf. Weinig aan te verbeteren, omdat we niet weten waar ze zich bevinden. Deze rondzwervende wolven vormen een veiligheidsrisico voor zichzelf en voor alle dieren en mensen, die zich op hun pad bevinden, denk aan schapen, lammeren, veulens, kalfjes, zoogkoeien, biologische varkens, uitloopkippen, maar ook aan recreatie in het buitengebied: hondjes, joggers, wandelaars, spelende kinderen....

In Nederland zijn maar weinig organisaties voor de introductie van de wolf. Ze heten de wolf welkom als hij de grens over wandelt. Laten we eerst eens nadenken over: waar zou een roedel wolven zonder conflict met de omgeving kunnen (over)leven? Veluwe, de Drentse heidevelden, militaire oefenterreinen, grote duingebieden? Wolvendeskundigen mogen het zeggen. Want daarna kunnen ze de zwervende wolven vangen en uitzetten in een geschikt gebied, waar genoeg “natuurlijk” voedsel voor de wolf aanwezig is. Terrein afbakenen met een flink hek. De dassen overleven ook beter, nadat ze met hekjes afgeschermd werden van wegen. Eventueel deze terreinen verbinden met afgeschermd corridors en ecoducten. Daarna zullen minder wolven gedood worden in het verkeer en kunnen de onbedoelde prooidieren effectief beschermd worden. Als je weet waar de roedel zich gevestigd heeft, dan weet je ook waar een verhoogd veiligheidsrisico is voor landbouwhuisdieren en burgers. Verder trekt een ingevuld territorium geen nieuwe wolven aan.

Blijft één prangende vraag over: wat te doen met de kleine wolfjes? Misschien dat de wolvinnen aan de prikpil kunnen: dan worden er alleen wolfjes geboren, als dat voor de in stand houding van de roedel noodzakelijk is. Tja, dat is wel weer menselijk ingrijpen. Hier botsen de visies op de komst van de wolf in Nederland. De introductie van de wolf in Nederland, waar nauwelijks draagvlak voor is, kan niet zonder hulp van de mens. Zij die dat wel nastreven, hebben echt een te romantisch beeld van de natuur in Nederland.

Ir. Saskia Duives-Cahuzak, voorzitter LTO vakgroep schapenhouderij